

Στρατηγικό Σχέδιο Διαχείρισης της Βορειοανατολικής Ακρόπολης του Κάστρου Ιωαννίνων

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Αντικείμενο του [Στρατηγικού Σχεδίου](#) Διαχείρισης που εκπονεί το Υπουργείο Πολιτισμού, σε συνεργασία με τον Δήμο Ιωαννιτών, για την ανάδειξη και βιώσιμη αξιοποίηση του Κάστρου των Ιωαννίνων, ως εμβληματικό μνημειακό σύνολο, είναι η δημιουργία ενός ενιαίου αρχαιολογικού και πολιτιστικού χώρου.

Η μελέτη πολιτισμικής διαχείρισης περιλαμβάνει την ιστορική και αρχαιολογική τεκμηρίωση της περιοχής παρέμβασης, εστιάζοντας στα ιδιαίτερα φυσιογνωμικά της χαρακτηριστικά, που στοιχειοθετούν την ολοκληρωμένη ανάδειξη της σε ενιαίο λειτουργικό σύνολο, ανάμεσα στα μνημεία του αστικού κέντρου των

Ιωαννίνων.

Παράλληλα, με την παραδοσιακή περιήγηση και τα εκπαιδευτικά προγράμματα, προτείνεται ο σχεδιασμός ψηφιακών εφαρμογών και υπηρεσιών, έτσι ώστε να επιτευχθεί μια ολιστική εμπειρία επίσκεψης.

Η υπουργός Πολιτισμού [Λίνα Μενδώνη](#) δήλωσε: «Η δημιουργία μιας ενιαίας αρχαιολογικής περιήγησης και σύγχρονης μουσειακής εμπειρίας, εντάσσοντας τα βυζαντινά και τα οθωμανικά οικοδομήματα της βορειοανατολικής Ακρόπολης σε μια κοινή διαχείριση χρήσεων, αλλά και η ενοποίησή της με τη νοτιοανατολική Ακρόπολη -στην οποία έχουν προγραμματιστεί από το ΥΠΠΟ έργα χρηματοδοτούμενα από το Ταμείο Ανάκαμψης- αποτελεί στόχο του στρατηγικού σχεδίου του Υπουργείου Πολιτισμού.

Ήδη στην περιοχή του Κάστρου εξελίσσεται ένα σημαντικό πρόγραμμα έργων και μελετών, που αλλάζει την εικόνα του μνημείου, αλλά και του αστικού ιστού της πόλης. Μέσα από τις συγκεκριμένες επεμβάσεις αναβαθμίζεται η ποιότητα ζωής των κατοίκων και αναδεικνύεται, με τρόπο συνεκτικό και ενιαίο, το πολιτιστικό απόθεμα και η πολυπολιτισμική ταυτότητα της περιοχής.

Με την Προγραμματική Σύμβαση Πολιτισμικής Ανάπτυξης μεταξύ Υπουργείου Πολιτισμού, Περιφέρειας Ηπείρου και Δήμου Ιωαννιτών, εκπονούνται μελέτες και υλοποιούνται έργα αποκατάστασης στα μνημεία που βρίσκονται στο εσωτερικό των δύο Ακροπόλεων, στο Τζαμί Ασλάν Πασά, στον Μεντρεσέ, στην Οθωμανική Βιβλιοθήκη, στα Οθωμανικά Λουτρά, στο κτήριο της Εστίας. Παράλληλα, η βελτίωση της προσβασιμότητας για επισκέπτες ΑμεΑ και εμποδιζόμενα άτομα αποτελεί προτεραιότητά μας και αναγκαία συνθήκη για την αναβάθμιση και λειτουργική ένταξη του Κάστρου στον αστικό ιστό της πόλης».

Βορειοανατολική Ακρόπολη Κάστρου Ιωαννίνων

Στην πολεοδομική μελέτη περιγράφονται τα πολεοδομικά χαρακτηριστικά της βορειοανατολικής Ακρόπολης του Κάστρου, η οποία αποτέλεσε τμήμα του οικιστικού πυρήνα της βυζαντινής και οθωμανικής πόλης των Ιωαννίνων, και παράλληλα συνιστά ισχυρή «οπτική ταυτότητα» της σύγχρονης πόλης.

Αναλύονται οι σχέσεις με τη νοτιοανατολική Ακρόπολη και τα μνημεία της, με την περιοχή του ιστορικού κέντρου (παλαιά Αγορά) και το παραλίμνιο μέτωπο. Προτείνονται η λειτουργία τριών εισόδων στον χώρο της βορειοανατολικής Ακρόπολης, καταγράφονται οι απαιτούμενες μελέτες στερέωσης-αποκατάστασης-επανάχρησης των μνημείων της περιοχής παρέμβασης (αρχιτεκτονικές, ηλεκτρομηχανολογικές, στατικές, αστικές-πολεοδομικές, μουσειολογικές-μουσειογραφικές), με στόχο την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής, σε συνδυασμό με την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Στην οικονομικοτεχνική μελέτη καταγράφονται τα οφέλη στην τοπική κοινωνία από την αποκατάσταση και ανάδειξη της βορειοανατολικής Ακρόπολης, όπως η βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, η τόνωση επιχειρηματικότητας, η αύξηση της απασχόλησης.

Το Κάστρο των Ιωαννίνων, κηρυγμένο ως προέχον βυζαντινό μνημείο, αρχαιολογικός χώρος και ιστορικός τόπος, είναι από τα μεγαλύτερα οχυρωματικά έργα της εποχής του Αλή Πασά. Είναι κτισμένο σε χερσόνησο που εισχωρεί στη

λίμνη Παμβώτιδα και περιλαμβάνει δύο βραχώδη υψώματα, τη ΒΑ και τη ΝΑ Ακρόπολη. Περιλαμβάνει τμήματα οχυρώσεων, κοσμικά και λατρευτικά κτήρια από τη βυζαντινή περίοδο και τους αιώνες της οθωμανικής κυριαρχίας. Αποτελεί εμβληματικό χώρο για την πόλη των Ιωαννίνων, φορτισμένο με πολλαπλά νοήματα και συμβολισμούς.

Ως αρχαιολογικός χώρος και ιστορικό διατηρητέο μνημείο έχει κηρυχθεί και ολόκληρος ο εσωτερικός χώρος του Κάστρου της πόλης των Ιωαννίνων μαζί με τα οικοδομήματα και τις οδούς.

Η βορειοανατολική Ακρόπολη ορίζεται από οχύρωση, μέρος της οποίας χρονολογείται στη βυζαντινή εποχή. Ονομαζόταν «επάνω γουλάς» και αποτελούσε την έδρα του βυζαντινού ηγεμόνα (Δεσπότη) των Ιωαννίνων. Εδώ σύμφωνα με βυζαντινές πηγές, βρίσκονταν τα ανάκτορα, καθώς και ναός του Αγίου Ιωάννη. Τα μνημεία που βρίσκονται σήμερα στη βορειοανατολική Ακρόπολη, χρονολογούνται στην οθωμανική περίοδο και είναι το τζαμί του Ασλάν πασά, ο ομώνυμος τουρμπές (τάφος), ο μεντρεσές (ιεροδιδασκαλείο) και τα μαγειρεία. Κοντά στην Ακρόπολη βρίσκονται επίσης τρία σημαντικά μνημεία της οθωμανικής περιόδου. Πρόκειται για το χαμάμ (λουτρό), την τούρκικη βιβλιοθήκη και το Σουφαρί Σεράι.

Αλσάν Πασά

Τουρμπές

Οι δύο Ακροπόλεις του Κάστρου Ιωαννίνων

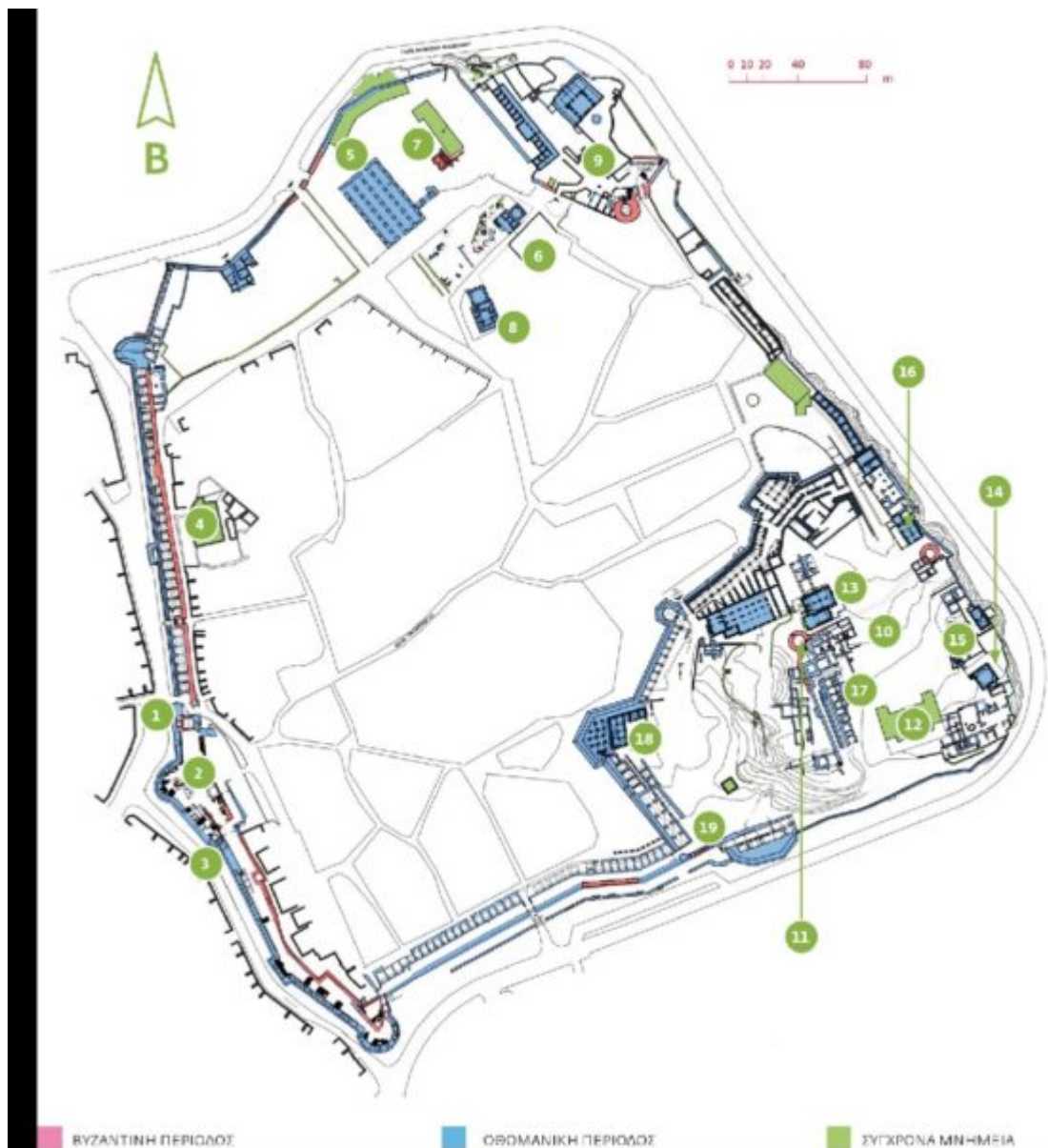
Οθωμανική βιβλιοθήκη

Μεντρεσές

Εστία

Διαγραμματική απεικόνιση μνημείων Κάστρου Ιωαννίνων